

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ВІЙСЬКОВО - ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ**

**Старший викладач кафедри
загальновійськових дисципліни
ЗМІЇВСЬКИЙ ГЕННАДІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ**

Лекція №4

«Сухопутні війська Збройних Сил України»

Навчальні

питання:

- 1.** Призначення та склад Сухопутних військ
- 2.** Організація механізованих і танкових підрозділів Сухопутних військ Збройних Сил України
- 3.** Озброєння механізованих і танкових підрозділів Сухопутних військ Збройних Сил України

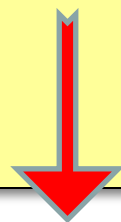

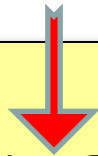
1. Призначення та склад Сухопутних військ

Сухопутні війська Збройних Сил України призначені для:

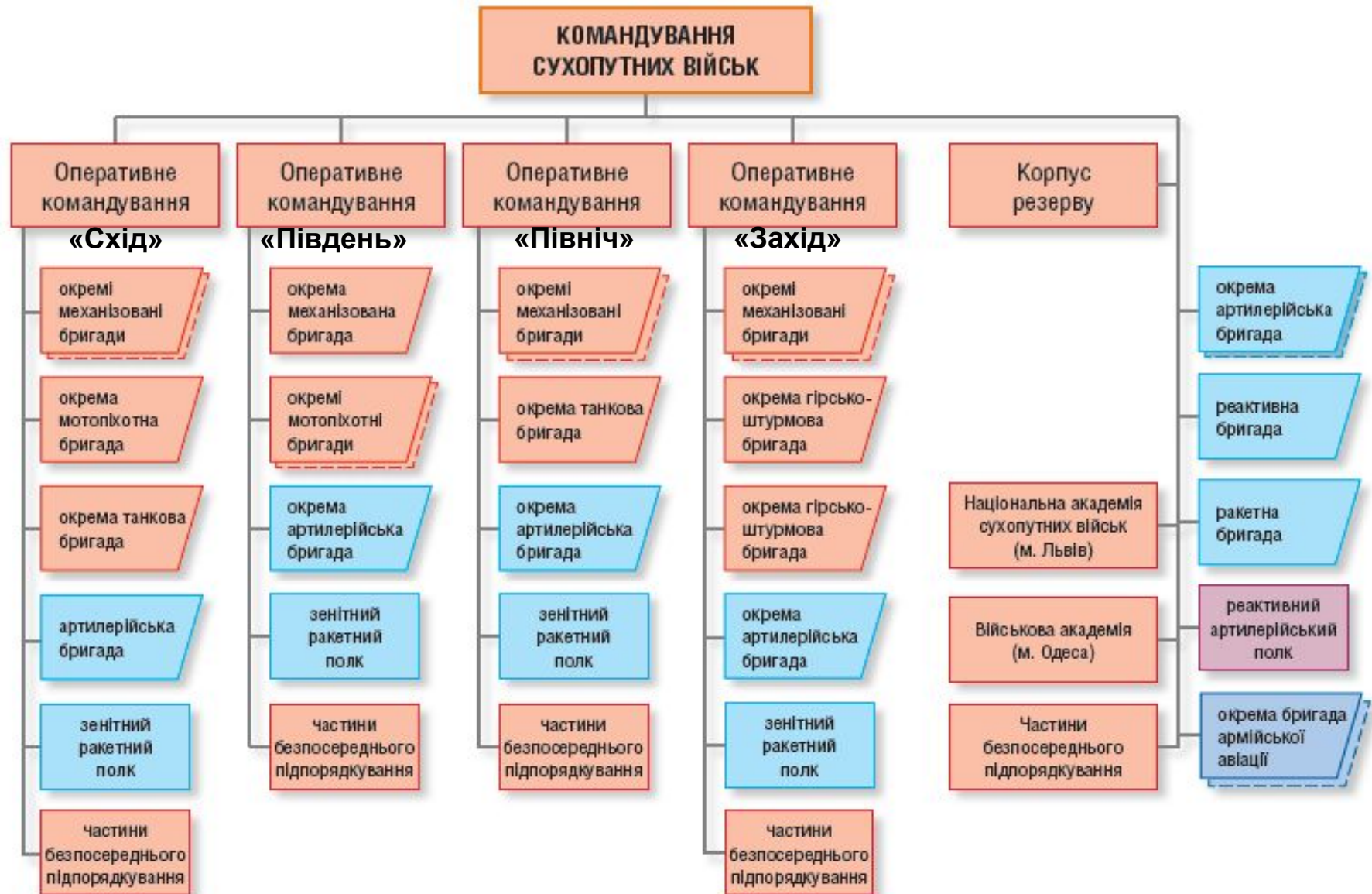
- запобігання, нейтралізації (ліквідації) потенційних загроз національним інтересам України;**
- посилення охорони державного кордону та найбільш небезпечних ділянок морського узбережжя на загрозливих напрямках;**
- прикриття ділянок державного кордону, які прилягають до району збройного конфлікту;**
- ведення розвідки;**
- здійснення оперативного розгортання військ;**
- проведення демонстративних дій;**
- участь у операції оперативного угруповання військ (сил) (міжвидового угруповання, а в особливий період міжвидомчого угруповання), участі у протидесантних та спеціальних операціях;**

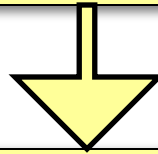
- участі у протиповітряній обороні держави;
- ведення територіальної оборони у визначених зонах;
- участі у заходах з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру;
- участі у прикритті визначених важливих державних об'єктів від можливих терористичних атак з використанням літальних апаратів та інших засобів повітряного нападу;
- забезпечення захисту об'єктів Сухопутних військ Збройних Сил України від терористичних посягань;
- участі у проведенні антитерористичних операцій на військових об'єктах.

ІСНУЮЧА ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК

Система управління Сухопутними військами включає

- **оперативний рівень** – управління оперативних командувань “Північ”, “Південь”, “Схід”, “Захід”, корпус резерву;

- **тактичний рівень** – управління бригад, полків, баз, складів, арсеналів, інших військових частин їм рівних, національні контингенти.

Структура оперативних командувань

До складу сучасних оперативних командувань входять з'єднання, частини:

- механізованих військ (окремі механізовані бригади, окремі мотопіхотні бригади, окремі гірсько-штурмові бригади);
- танкових військ (окремі танкові бригади);
- артилерії (окремі артилерійські бригади, реактивні артилерійські полки);
- армійської авіації (окремі бригади і полки армійської авіації);
- частини протиповітряної оборони (зенітні ракетні полки, окремі радіотехнічні батальйони);
- спеціальних військ (розвідувальні, інженерні частини, частини зв'язку, радіохімічного та бактеріологічного захисту та радіоелектронної боротьби);
- технічного та тилового забезпечення (полки матеріального

Механізовані та танкові війська

Механізовані та танкові війська становлять основу Сухопутних військ (23%).

Вони виконують такі завдання:

В обороні:

- утримання районів, рубежів і позицій, які займають;
- відбиття ударів противника і завдання поразки його наступаючим військам;

В наступі:

- прорив оборони противника;
- розгром угруповань його військ, що обороняються;
- захоплення важливих районів, рубежів і об'єктів;
- форсування водних перешкод;
- переслідування противника, який відходить;
- ведення зустрічних бойовищ і боїв;
- дії у складі морських і повітряних десантів.

Механізовані війська

Механізовані війська, володіючи високою бойовою самостійністю та універсальністю, здатні виконувати вказані завдання в різних умовах місцевості і в будь-яку погоду, на головних або другорядних напрямках, у першому або другому ешелоні, в складі резервів, морських і повітряних десантів.

Основу механізованих військ складають механізовані бригади і механізовані батальйони у складі танкових бригад.

Танкові війська

Танкові війська є головною ударною силою Сухопутних військ.

Володіючи великою стійкістю до вражаючих факторів усіх видів зброї, **вони використовуються переважно на головних напрямках:**

В обороні — в основному складі других ешелонів і резервів для нанесення контрударів (проведення контратак) і завершення розгрому противника, який вклинився, а **при виділенні до складу перших ешелонів** — для посилення стійкості й активності оборони;

У наступі, — як правило, в складі ударних угруповань в першому і другому ешелонах.

Ракетні війська та артилерія Сухопутних військ є основним засобом вогневого ураження противника.

Ракетні війська і артилерія (РВіА) — головний засіб дальнього вогневого ураження в Сухопутних військах. В бою і операції вони виконують переважну більшість завдань вогневого ураження противника. До складу ракетних військ і артилерії СВ ЗС України входять військові частини тактичних ракет, реактивної, гаубичної, гарматної та протитанкової артилерії, підрозділи протитанкової керованих ракет та мінометів, а також артилерійської розвідки.

Ракетні війська

Ракетні війська призначаються для ураження засобів ядерного і хімічного нападу, наземних елементів розвідувально-ударних комплексів ті інших елементів високоточної зброї, основних угруповань військ противника, авіації в місцях її базування, засобів і об'єктів протиповітряної оборони, пунктів управління, тилкових та інших важливих об'єктів противника на всю глибину його оперативної побудови, дистанційного мінування місцевості, а на приморських напрямках, крім того, для руйнування пунктів базування сил флоту противника, знищення його бойових кораблів і суден.

Артилерія

Артилерія призначається для ураження засобів ядерного і хімічного нападу, систем високоточної зброї, артилерії, танків, бойових машин піхоти, протитанкових та інших вогневих засобів, живої сили, вертольотів на майданчиках, засобів протиповітряної оборони, пунктів управління, радіоелектронних засобів, руйнування фортифікаційних споруд противника, дистанційного мінування місцевості, світлового забезпечення, постановки аерозольних (димових) завіс і виконання інших завдань.

На озброєнні військових частин і підрозділів ракетних військ і артилерії СВ ЗС України

знаходяться: ракетні комплекси тактичних ракет «Точка», реактивні системи залпового вогню типу «Смерч», «Ураган», «Град», самохідні гармати «Піон», «Геоцинт-С», «Мста-С», «Нона-С», самохідні гаубиці «Акація», «Гвоздика», причіпні гармати «Геоцинт-Б», «Мста-Б», Д-30, протитанковий ракетний комплекс «Штурм-С», та протитанкова гармата «Рапіра», комплекси командирських машин управління 1В12 (гусеничний) та 1В17 (колісний).

Війська протиповітряної оборони Сухопутних військ

Війська протиповітряної оборони Сухопутних військ військ призначені для ведення радіолокаційної розвідки повітряного противника і оповіщення про нього своїх військ, прикриття військ у всіх видах бойових дій, під час їх перегрупування (переміщення), розташування на місці, а також пунктів управління, аеродромів, важливих об'єктів від ударів повітряного противника, боротьби з БПЛА та повітряними десантами у польоті, у тому числі в умовах застосування противником зброї масового ураження, високоточної зброї і засобів РЕБ.

До складу військ ППО Сухопутних військ
входять зенітні ракетні полки оперативних
командувань, зенітні ракетні, зенітні ракетно-
артилерійські, зенітні артилерійські
підрозділи загальновійськових з'єднань
та військових частин.

**До озброєння військ ППО Сухопутних
військ ланки оперативного командування
відноситься зенітний ракетний комплекс
«Оса-АКМ», «Тор», «Куб». До озброєнні
військ ППО Сухопутних військ бригадної
ланки відносяться зенітний ракетний
комплекс «Стріла-10», зенітні гарматно-
ракетні комплекси «Тунгуска», переносні
зенітні ракетні комплекси «Ігла», зенітні
артилерійські комплекси «Шилка» і ЗУ 23-2,
радіолокаційні станції та рухомі пункти
управління.**

Армійська авіація

Частини і підрозділи **армійської авіації** ведуть розвідку, знищують бойову техніку та живу силу противника при обороні наших військ, здійснюють вогневу підтримку під час наступу чи контратаки, висаджують тактичний десант, доставляють у вказані райони бойову техніку та особовий склад, виконують інші важливі завдання.

До складу армійської авіації Сухопутних військ України входять бойові та транспортно-бойові полки. З'єднання та частини армійської авіації Сухопутних військ України мають на озброєнні вертольоти типу Мі-8, Мі-24 та їх модифікації, які дозволяють виконувати всі завдання за призначенням. Вертолїтники, серед яких багато ветеранів Афганістану, Югославії, інших локальних конфліктів, достойно справляються з покладеними на них повсякденними завданнями, гідно представляють нашу країну у миротворчих операціях демонструючи високий професійний вишкіл.

Спеціальні війська

Для забезпечення бойової діяльності до складу Сухопутних військ України входять **спеціальні війська**, які мають розвідувальні, інженерні з'єднання та частини, з'єднання та частини радіаційного, хімічного, біологічного захисту, зв'язку, РЕБ, топогеодезичні.

Тил та озброєння Сухопутних військ України вирішують проблеми експлуатації військової техніки та озброєння, забезпечення основними видами матеріальних засобів бойової і спеціальної підготовки, життя і побуту військовослужбовців.

2. Організація механізованих і танкових підрозділів Сухопутних військ Збройних Сил України

До підрозділів Сухопутних військ належать батальйон (дивізіон), рота (батарея), взвод, відділення (екіпаж, розрахунок, обслуга).

Механізований батальйон *може бути озброєний* бойовими машинами піхоти (БМП) або бронетранспортерами (БТР), а також оснащений автомобілями.

Механізований та танковий батальйони є **основними** загальновійськовими тактичними підрозділами, а **механізована і танкова роти** — тактичними підрозділами, які, взаємодіючи між собою, з підрозділами артилерії та інших родів військ і спеціальних військ, виконують основне завдання безпосереднього ураження противника в ближньому бою.

Механізований (танковий) батальйон **входить, як правило, до складу механізованої (танкової) бригади.**

До складу механізованої бригади входять:

- штаб;
- управління;

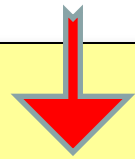
Бойові підрозділи:

- 3 механізованих батальйони на БМП або БТР;
- танковий батальйон;
- бригадна артилерійська група;
- зенітний ракетно-артилерійський;
- рота снайперів.

Підрозділи бойового забезпечення:

- розвідувальна рота;
- група інженерного забезпечення;
- рота РЄБ;
- вузол зв'язку;
- розрахунково-аналітична група;
- батарея управління та радіопоказійної розвідки

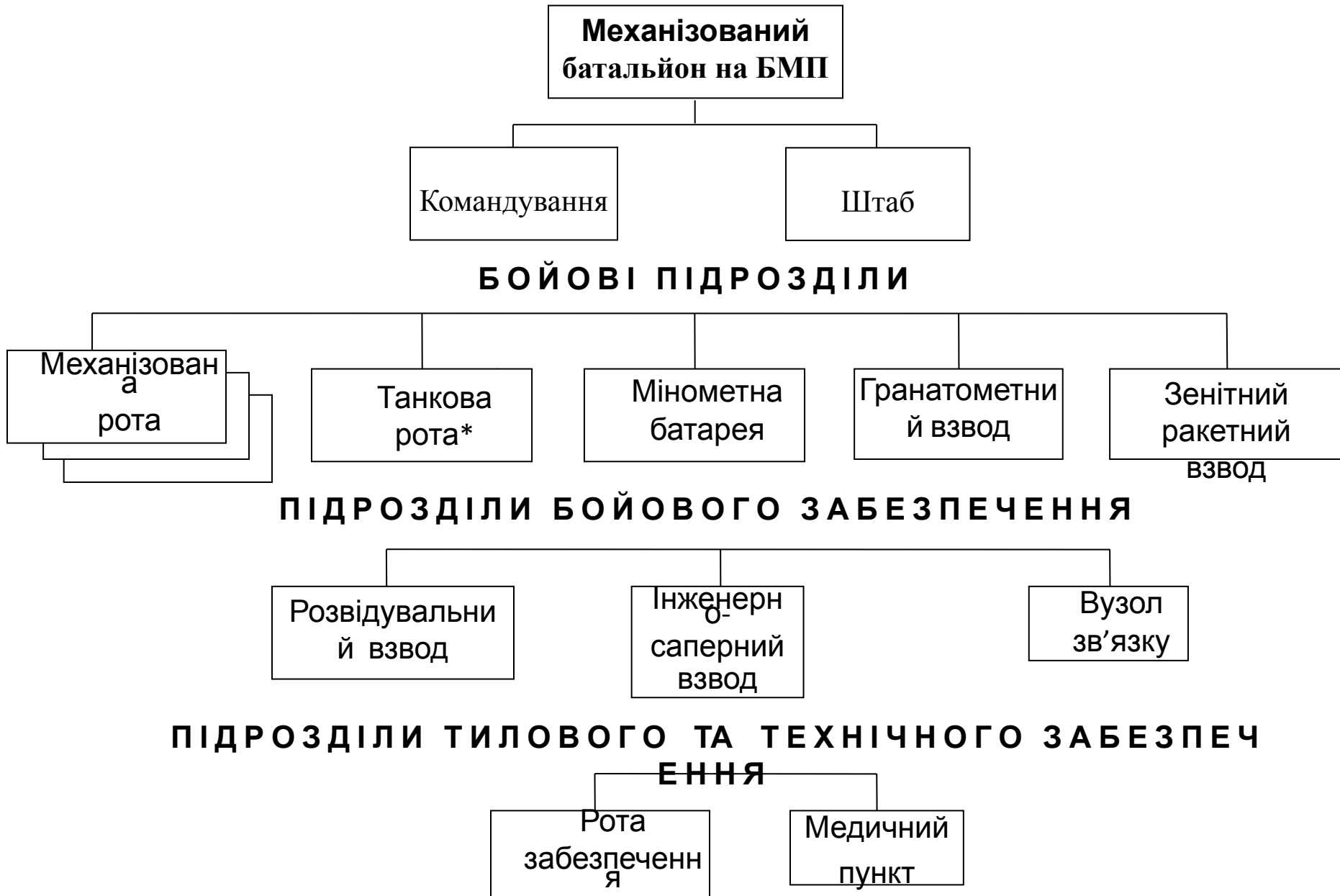

Підрозділи тилового та технічного забезпечення:

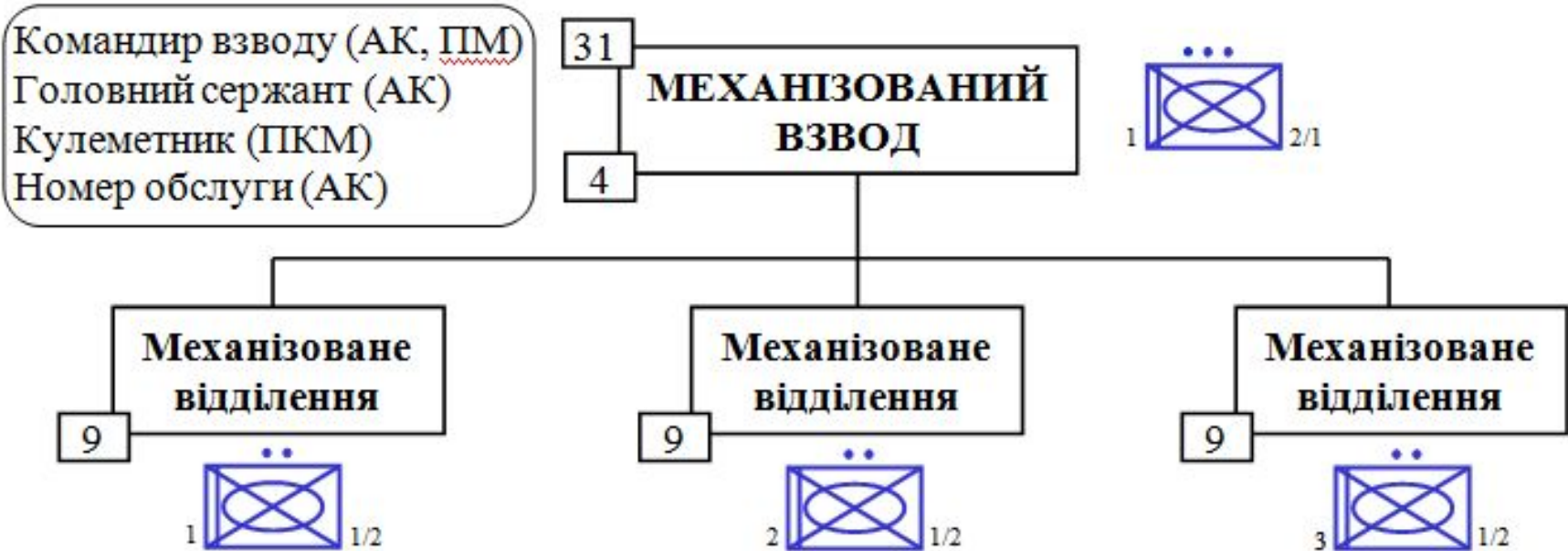
- батальйон матеріального забезпечення;
- ремонтно-відновлювальний батальйон;
- медична рота;
- комендантський взвод;
- редакція і друкарня;
- пожежна рота;
- оркестр;
- клуб;

Структура танкової бригади відрізняється тим що в ній **3** танкові батальйони по **31** танку, а не **2** по **40**

Організаційно-штатна структура мб на БМП

Організаційно-штатна структура механізованого взводу на БМП

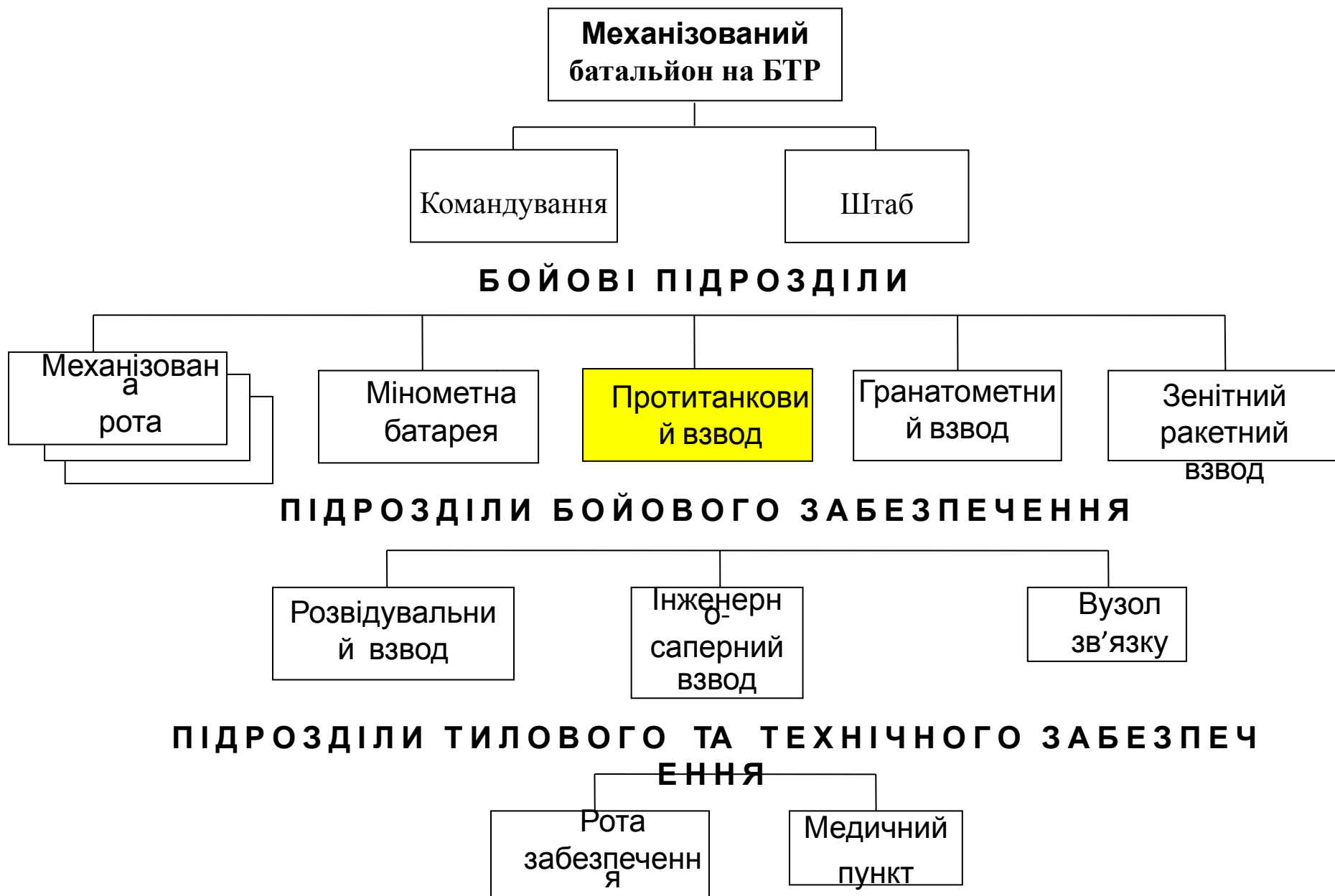

	1 мвід	2 мвід	3 мвід
1.	К-р БМ – КВід (АК)	К-р БМ – КВід (АК)	К-р БМ – КВід (АК)
2.	ЗКБМ – нав.-опер. (АКС)	ЗКБМ – нав.-опер. (АКС)	ЗКБМ – нав.-опер. (АКС)
3.	Ст. мех. – водій (АКСУ)	Мех. – водій (АКСУ)	Мех. – водій (АКСУ)
4.	Ст. стрілець (АК, ГП-25)	Ст. стрілець (АК, ГП-25)	Ст. стрілець (АК, ГП-25)
5.	Гранатометник (РПГ, АКС)	Гранатометник (РПГ, АКС)	Гранатометник (РПГ, АКС)
6.	Стріл. – пом. гранатом. (АК)	Стріл. – пом. гранатом. (АК)	Стріл. – пом. гранатом. (АК)
7.	Снайпер (СВД)	Кулеметник (ПКМ)	Кулеметник (РПК)
8.	Кулеметник (РПК)	Номер обслуги (АК)	Кулеметник (РПК)
9.	Стрілець – санітар (АК)	Стрілець (АК)	Стрілець – РТЛФ (АК)

- Всього в механізованому відділенні: особового складу — 9 чоловік, БМП — 1; гранатомет РПГ-7 — 1; кулемет РПК — 1; автоматів АК-74 — 6; снайперська гвинтівка СВД — 1.
- Всього в механізованому взводі налічується: особового складу — 31 чоловік, БМП — 3; гранатомети РПГ-7 — 3; кулемет ПК — 1; кулемети РПК — 3; снайперських гвинтівок СВД — 3; автомат АК-74 — 21.
- Всього в механізованій роті налічується: особового складу — 102 чоловіки; БМП — 10; гранатометів РПГ-7 — 9; кулемети ПК — 3; кулеметів РПК — 9; снайперських гвинтівок СВД — 10; автомати АК-74 — 64; радіолокаційна станція ближньої розвідки СБР-3 — 1.

Всього у механізованому батальйоні на БМП: особового складу — 453 чоловіки; мінометів 120-мм — 6; гранатометів АГС-17 — 6; гранатометів РПГ-7 — 33; кулеметів ПК — 9; кулеметів РПК — 27; снайперських гвинтівок СВД — 30; автоматів — 312; БМП — 34; командирських БМП — 2; автомобілів — 21; БРЕМ-2 — 1; радіостанцій — 30; комутаторів — 2; кабелю П-274 — 24 км; РЛС ближньої розвідки СБР-3 — 3.

Організаційно-штатна структура мб на БТР

Організаційно-штатна структура механізованого взводу на БТР

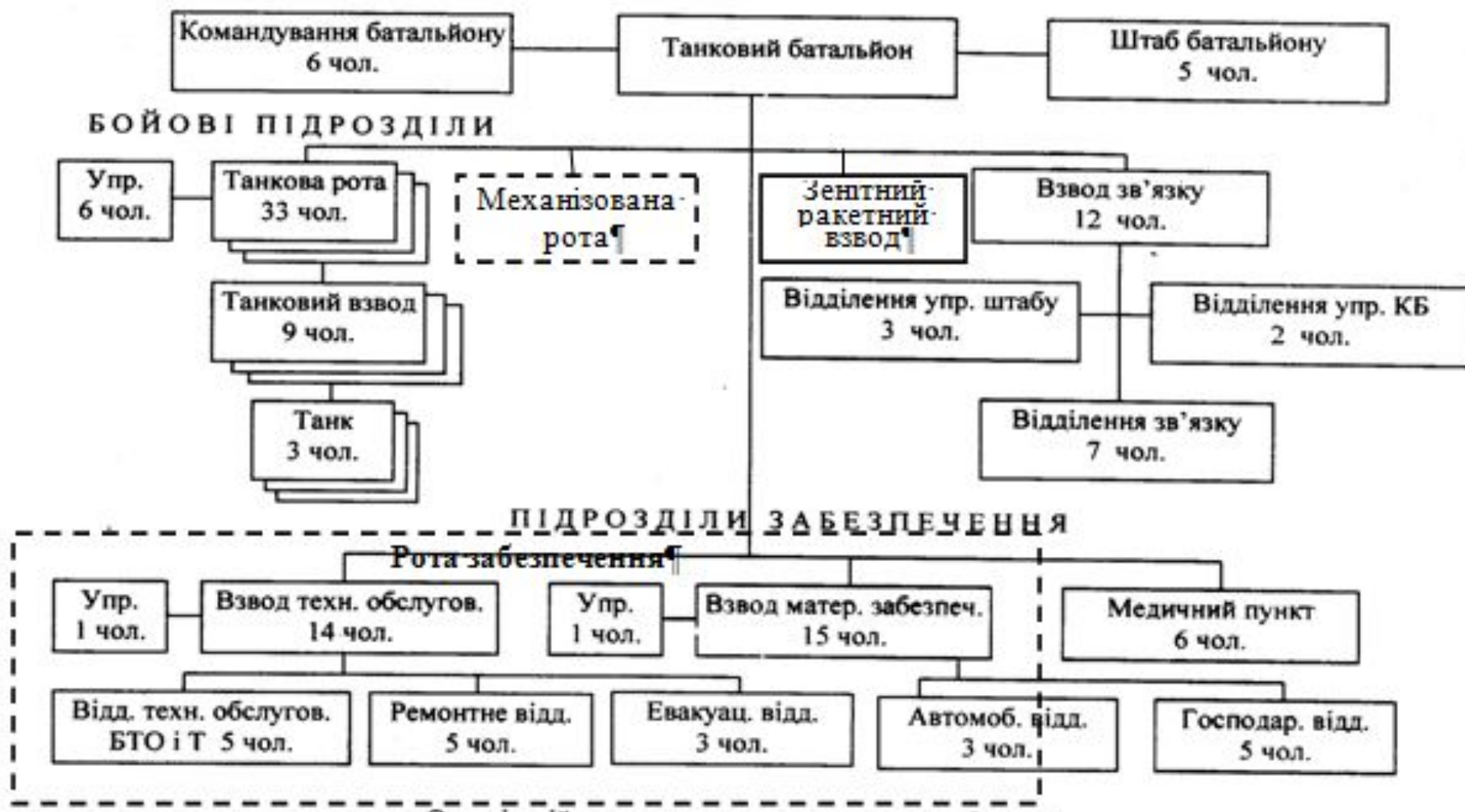

	<u>1 мвід</u>	<u>2 мвід</u>	<u>3 мвід</u>
1.	К-р БМ – КВід (АК)	К-р БМ – КВід (АК)	К-р БМ – КВід (АК)
2.	ЗКБМ – нав. кулемету (АКС)	ЗКБМ – нав. кулемету (АКС)	ЗКБМ – нав. кулемету (АКС)
3.	Ст. водій (АКСУ)	Водій (АКСУ)	Водій (АКСУ)
4.	Ст. стрілець (АК, ГП-25)	Ст. стрілець (АК, ГП-25)	Ст. стрілець (АК, ГП-25)
5.	Гранатометник (РПГ, АКС)	Гранатометник (РПГ, АКС)	Гранатометник (РПГ, АКС)
6.	Стріл. – пом. гранатом. (АК)	Стріл. – пом. гранатом. (АК)	Стріл. – пом. гранатом. (АК)
7.	Снайпер (СВД)	Кулеметник (ПКМ)	Кулеметник (РПК)
8.	Кулеметник (РПК)	Номер обслуги (АК)	Кулеметник (РПК)
9.	Стрілець – санітар (АК)	Стрілець (АК)	Стрілець – РТЛФ (АК)

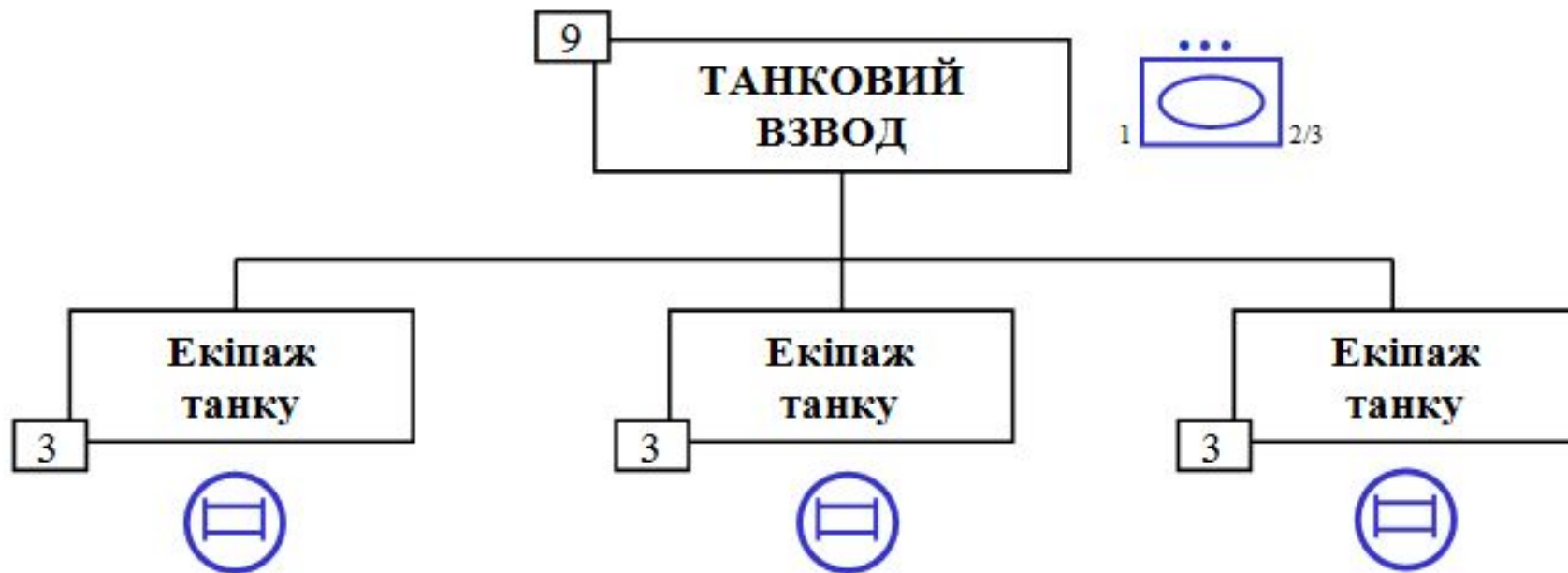
Всього *у механізованому батальйоні*
на БТР:

особового складу — 545 чоловік;
мінометів 120-мм — 6; пускових установок
ПТРК «Фагот» — 6; «Метис» — 9;
станкових протитанкових гранатометів
СПГ-9 — 3; РПГ-7 — 33; кулеметів: ПК—
9; РПК — 27; снайперських гвинтівок СВД
— 30; автоматів АК- 74 — 409; БТР — 47;
БТР командирських — 2; автомобілів —
22; радіостанцій — 34; кабелю П-274 —
24 км; РЛС ближньої розвідки СБР-3 — 3.

Організаційно-штатна структура *тб*

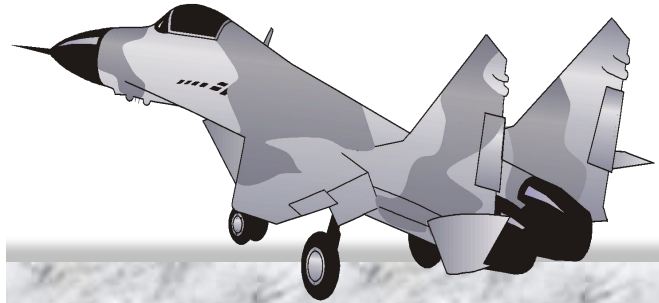
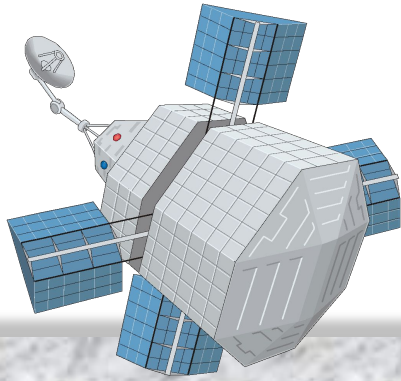

Організаційно-штатна структура танкового взводу

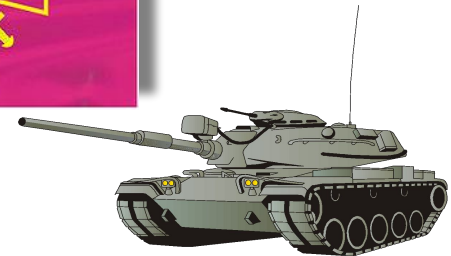
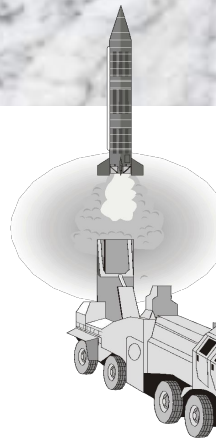
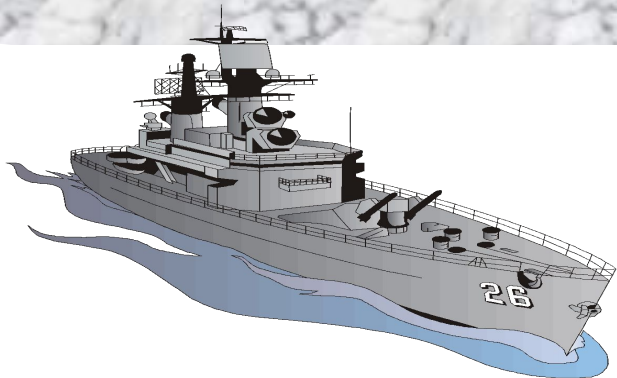

	<u>1 мвід</u>	<u>2 мвід</u>	<u>3 мвід</u>
1.	Командир взводу	Командир танка	Командир танка
2.	Навідник гармати	Навідник гармати	Навідник гармати
3.	Ст. механік – водій	Механік – водій	Механік – водій

У механізованих бригадах танковий взвод організаційно може складатись з 4-х екіпажів танків.

3. Озброєння механізованих і танкових підрозділів Сухопутних військ Збройних Сил України

БМП-2

Пуск ракети ПТРК «Конкурс-М» з БМП-2

БМП-1

БМП-3

БТР-80

Колонна БТР-4

РПГ-7В1

ПТГ ПГ-7ВР (Б/П > 600 мм)

СВД

ПТРК «Metric-M»

ПТРК «Конкурс-M»

120-мм міномет «Сані»

Автоматичний станковий гранатомет АГС-17

Т-72Б

Т-64Б

Танк «Оплот»

Т-84

Тактичний ракетний
комплекс Точка-У

Реактивна система
залпового вогню
“Смерч”

Реактивна система
залпового вогню
“Ураган”

Реактивна система
залпового вогню
БМ-21 “ГРАД”

152-мм гаубиця «Мста-Б»

122-мм гаубиця Д-30А

2С3М1 «Акація»

2С19 «Мста-С»

ПТРК «Штурм-С»

ТТХ БМП

Характеристики		БМП - 1	БМП - 2
Бойова вага, т		13.0	13.8
Екіпаж, чол.		2 + 8	2 + 8
Озброєння:	- пушка	ГСГ 73 мм	АГ 30 мм
	- кулемет	ПКТ 7.62 мм	ПКТ 7.62 мм
	- ПТРК	«Малютка»	«Фагот»
Боєкомплект, шт.	- до пушки	40	500
	- до кулемета	2000	2000
Швидкість, км /год.:	- по суші	65	65
	- по воді	7	7
Запас ходу, км:	- по шосе	600	580
	- по ґрунтовій дорозі	550	530

ТТХ протитанкових засобів

Характеристики	РПГ-7	РПГ-16 «Удар»	РПГ-18 «Муха»
Калібр ствола, мм	40	58	64
Дальність стрільби, м	500	800	200
Швидкострільність, мін.	4 - 6	5 - 6	одноразового використання
Бронепробивність, мм	до 300	до 300	до 300
Боєкомплект, шт.	20	20	4

ТТХ ТАНКІВ

Характеристики		Т-72	Т-64 Б	Т-80 УД
Маса, т		41	39	41
Екіпаж, чол.		3	3	3
Озброєння:	гармати (калібр, мм, тип)	125 ГСГ	125 ГСГ	125 ГСГ
	кулемет спарений, мм	ПКТ 7, 62	ПКТ 7,62	ПКТ 7,62
	зенітний кулемет, мм	НСВТ 12, 7	НСВТ 12,7	НСВТ 12,7
Боєкомплект:	артпострілів	39	39	39
	патронів 7,62-мм	2000	2000	2000
	патронів 12,7-мм	300	300	300
Механізм (автомат) зарядження / артпострілів		(22)	28	28
Швидкість руху, км /год.:	максимальна по шосе	60	60	60
	по ґрунтовій дорозі	30...40	30...40	30...40
Запас ходу, км:	по шосе	600	600	600
	по ґрунтовій дорозі	до 340	до 300	до 340